

в. „Нова Струя“
Излиза всека
Събота.
годишенъ абонаментъ 4 л.,
полугодишенъ 2 лева,
Единъ брой 10 ст.

НОВА СТРУЯ

ВѢСНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА И ПРОСВѢЩЕНИЕ

Всичко, що се отнася до вѣстника се изпраща на адресъ: Редакция на
в. „Нова Струя“ въ гр. Пловдивъ.

Прѣдъ изборитѣ.

И тѣй, колкото повече изборитѣ приближаватъ, толкова по вечето нашитѣ властолюбиви партии усилватъ своята дѣятелностъ; тѣ събиратъ градскитѣ и селски думбазии, привикватъ селскитѣ тлѣсти кръчмари и лихвари, раздаватъ пари и лични обѣщания, само и само чрезъ тѣхъ да взематъ още единъ пѫт повече народното довѣрие.

Тѣ обѣщаватъ, че ще намалатъ данацитетъ, чиновническиятѣ и офицерските заплати, даже ще намалатъ цивилната листа на княза и нѣма да му позволатъ да се меша въ управлението; да тѣ всичко това обѣщаватъ, но щомъ докопатъ властъ, забравятъ всичко, увеличаватъ данацитетъ, чиновническиятѣ заплати и ставатъ постѣдни лакеи на този сжияния князъ, когото по-рано сж ругали.

Тѣхното алчно стремление не е нищо друго, освѣнъ властъ и пакъ властъ.

Зашто тѣ виждатъ, че само чрезъ нея тѣ ще можатъ да грабатъ, да се обогатяватъ и пълнатъ своите лични чобове. За тѣхъ властъ е всичко, тѣ безъ нея не можатъ да живѣятъ.

И дѣйствително, въ днешно време властъ кому служи? Не служи ли на богатитѣ, лихваритѣ, фабриканитѣ и тежкитѣ търговци? Не служи ли тя на всичко това, което иска да граби и да живѣе на народния гърбъ? Да, днешъ властъ, пакъ властъ, гатапитѣ за да ги направи още по-богати, а на бѣдния, на работника, на дребния занаятчия и селенинъ, тя испива и постѣдната капка кръвъ и му не дава да види хубавъ божи денъ!

Ето защо, социалистическата партия иска унищожението на тази властъ, която служи само за обогатяване и за интересите на богатитѣ; тя иска да я направи народна, да я направи достояние на всички: *цѣлия народъ да бѫде господарь и сѫдия на себѣ си.*

Сега какво е? Всичко е наопаки: другъ е сѫдията, другъ е народа, друго е държавата; държавата иска, народа не дава; народа спестява, държавата распредѣска; народа не иска монополъ, държавата иска това; народа не иска да му се увеличаватъ данацитетъ, държавата ги увеличава за да може по-вече да харчи.

Социалистическата партия не иска властъ, тя се не бори да вземе властъ въ свои ръцѣ, тя води своята борба съ единствена целъ да даде съзнание на всичко това че е грабено и недоволно отъ днешния общественъ строй. И единъ пѫт добито това съзнание, вече почвата на самата държава е унищожена и властът пада сама по-себе си.

Но за да се достигне до това, социалистическата партия предлага цѣль редъ мѣрки и реформи, които можатъ още сега да подобрятъ положението на работния народъ и които постепенно ще го приближатъ до нѣйната цѣль: *всѣки да бѫде господарь на себе си.*

Първата мѣрка, която е належаща, е намаление на данацитетъ и въвеждането на една такава даначна система, която ще бѫде спорѣдъ своято състояние, богатия да плаща повече, бѣдния по-малко.

Социалистическата партия иска до унищожи днешната постоянна войска и да я замѣти съ народната милиция, да въведе онова народно опълчение, което бѣше до прѣди Срѣбъско-българската война въ Источна Румелия. Зашто всѣки вижда, че днешната войска не е народна войска, че тя не защитава бѣдния народъ, а защитава държавата и голѣмите. Кой е вътрѣшниятъ врагъ на народа? За народа вътрѣшниятъ врагъ нѣма или по-добре, това сж

неговитѣ управници. И войската намѣсто да защищава народа отъ този вътрѣшни врагъ, тя заедно съ този послѣдниятъ бие и тѣпчи самия народъ, които дава своя трудъ за да ги поддържа. Съ една дума, тази войска не служи народу, а служи на неговитѣ потисници и изедици.

Ето защо социалистическата партия иска да унищожи тази войска и да даде въоружението въ ръцѣ на самия народъ. Тогава никой не ще смѣе да нѣкърни народната свобода и да върви противъ неговитѣ интереси.

Социалистите искатъ още създаване безплатна адвокатска и юрисдикция помошъ за бѣдните, за работниците, дребните занаятчии и бѣдния селянинъ. Този ще отърве бѣдното население отъ покътъ на безбожните адвокати и отъ хиляди болѣсти, които се развиватъ благодарение на бѣднотията, немотията и невежеството.

Днешното образование е доста жично само за богатите, за тѣхъ, които иматъ пари да пращатъ своите синове и дъщери въ училищата, а самите училища и учители се поддържатъ и се харчатъ по тѣхъ народни пари. Цѣлия народъ ги поддържа, а отъ тѣхъ се ползватъ синовете само на богатите.

Социалистите искатъ да прѣмахнатъ тази несправедливостъ, да направятъ всичките училища достояние народно, всѣки българинъ да може въ тѣхъ да изучи своето дѣло и да му даде тѣзи знания, които сж необходими за въ

Тѣзи сж едни отъ първите искания на социалистическата партия, тя тѣхъ ги проповѣдва въ срѣдата на самия народъ, тя се не обира къмъ богатите, лихварите и фабриканите, тя вика на борба всичко бѣдно, всичко това, което е потиснато отъ днешните наредби, тя вика само тѣхъ да се организиратъ, да се сплотятъ въ една масса и да разрушатъ това, което потиска и не дава свободно да се живѣе, да се дѣйствува.

Юр. Юдановъ.

Идеали и дѣйствителностъ.

III.

Надъ двата типа безжизнена интелигенция се издига свѣтлия образъ на една нова категория лица, които при всичката си малочисленостъ надминаватъ безкрайно много и двата тия типа взети заедно въ вѣздѣствие надъ околната срѣда. Не тѣ се утѣшили на една искусно загладена вѣнка, не тѣ се утѣшили на тия студени егоисти, които пълниятъ канцеларията прѣзъ цѣлия денъ, за да ги замѣнятъ съ танцоватния салонъ или концертната зала на младите нещастни пѣвачки; не тѣ се утѣшили на знанията и на умътъ у тѣхъ. Не, тѣ сж искрени до наивностъ, тѣ сж добри до самопожертвованостъ, до отрицание на човѣшкото съществуване; тѣ сж умни, до колкото могатъ да бѫдатъ хората, богато надарени отъ природата съ способности и добре възпитани къмъ упорътъ трудъ. О, вгледайте се само за минутка въ душата на тоя трагически типъ хора и вижте какъвъ свѣтъ миръ се открива тамъ всрѣдъ развалита на съврѣменото българско общество. Врѣдъ студената на едно саможиво пѣтъ вижте вий тамъ топлото лѣхане отъ едно широко любвеобилно сърце, което е готово да прибере до себе всѣка пуста душа и да й даде животъ; всрѣдъ грозното виене на страсти и интереси вижте въ тѣхъ идеалното човѣчество, вижте оная човѣшка личностъ на алtruизма, която живѣе само, когато вижда, че живота е необходимо за другите, и която доброволно прѣстава да живѣе, щомъ вижда, че живота ѝ е ставалъ непотрѣбенъ за другите. Тия хора, между които ще наѣмѣрите и млади и стари, живѣятъ само съ мисълъ да умратъ достойно; тѣ жертвуватъ за тази мисълъ всичко: и младостъ и щастие и дружба; тѣ заброяватъ прѣдъ тази мисълъ обаянието на семейство животъ и физическите наслаждения на богатството. Тѣ живѣятъ само съ мисълта за едно мѫжественство, украсено съ вѣнца на класическите герои; съ удивленето или съ

За обявления се плаща по 10 ст. на дума на първата страница и по 5 ст. на четвъртата. Приставски публикации при особено споменение.

разумѣние.

нѣщо за ближния си, ний вече трѣба да помислимъ, че се намираме прѣдъ една стѣпка напрѣдъ къмъ възбуждане общественитѣ чувствиа у хората, т. е. къмъ проявление на истинския моралъ. Всѣки путь, когато единъ закоравѣлъ egoистъ отъ масата внесе своята скромна лента въ взаимноспомагателната каса, всѣки путь уягчава той врѣскитѣ на человѣцната съ себе подобнитѣ си; всѣки путь, когато сиромаха—работникъ внесе своята мъничка помощъ за агитациония фондъ на своята партия или членския си вносъ въ нея, при всѣки случай се избива отъ него частичка оғь грубия интересъ и впива се въ неговата душа една мъничка струя отъ человѣческа солидарностъ. И когато обществения дѣятель чрѣзъ убѣждението и примѣра възбуди чувствата на взаимностъ между хората, маркъ и съ посрѣдството на сѫжия токъ личенъ интересъ, то не извѣршва ли той съ това единъ най-освателенъ актъ за нравственото подигане на общество? Нека допуснемъ, че всички политически мнѣния, прокарвани въ организациите, гдѣто се движат и работи описание отъ настъ типъ интелигентни, — сѫ абсолютно невѣрни. При това невѣроятно прѣдположение ползата, що се прѣнася отъ идеинитѣ хора за нравствено развитие на народътѣ е много по-голѣма, отъ колкото е врѣдата, що би могла да произлѣзе отъ едно врѣмено или случаини заблуждение; едно заблуждение особено въ днешно врѣме, не може да бѫде цѣлготрайно: бѣзъя наученъ на прѣдъ скоро опровергава заблуждения, отъ която и да бѫдатъ областъ на человѣчески знания. Така щото прѣдъ наличността на единъ нравственъ капиталъ и при леснотията въ добиване на вѣрни познания, дѣятельността на истинския народни хора даже и отъ типъ на най-крайнитѣ отрицатели, е последвана безспорно и всѣко съ положителни резултати. Прѣдъ този фактъ, който никой чистъ умъ нѣма да опровергае, всѣки добросъѣстенъ человѣкъ вижда, какво пристапление се вѣрши отъ нетolerантната дѣржавна властъ и отъ нейнитѣ близайши членители въ обществото, когато съзнателно дѣйствува въ сѫжяване живота на тия рѣдки обществени благодѣтели. Отъ фактътъ, че единъ човѣкъ съ обществени идеали, т. е. съ стрѣмления обществени, се лишава отъ обикновеното спокойствие на всички хора винаги за да допринесе нѣкаква полза за общия прогресъ, вий можете да си прѣдставите какви безнравствени постъпки извѣршватъ прѣдставителите на дѣржавната властъ въ своето стрѣмление да ги унищожатъ. Хора съ силни нравствени пориви и завидни умствени дарби се раждатъ и възпитаватъ тѣлъ на прѣдъ. Тѣ сѫ рѣдкитѣ прѣдѣстнини на едно друго человѣчество, което въ далечнитѣ вѣкове ще покрива земята не за да я безчести съ егоизма на днешния междудиенски и дипломатически съюзи и съюзници между грѣшното человѣчество, трѣба да ги щадимъ; ний трѣба да ги щадимъ и при най-нагубнитѣ имъ заблуждения, защото въ тѣхъ се съдѣржатъ неизвестни за грамадното мнозинство обществени склонности, безъ които живота на днешния началенъ свѣтъ отъ мраченъ би станалъ още по-мраченъ.

Milory.

По поводъ на едно политическо събрание.

На 13 т. м. въ Недѣля пристигнаха въ града ни министръ Даневъ и Радевъ. По тоя поводъ бѣше устроено събрание въ театралният салонъ, гдѣто Прѣдсодателя на Министерския Съвѣтъ дѣржа рѣчъ възху програмата на днешното правителство, прѣдѣструвана отъ отчета на бившия плѣвенски народенъ прѣдставител г-нъ Д-ръ Друмевъ. Както за този отчетъ, тѣй и за речта на г-нъ Даневъ, гражданитѣ не бѣха прѣдизвѣстени съ специални обявления; даже цанковистъ прѣсаха слу-

хове, че събранието е частно партийно и че на него могатъ да пристигнуваатъ само членовете отъ тѣхната партия. Но тази причина на това събрание пристигнуваха почти изключително прогресисти на брой около 6—700 души. Намѣт е удно, какъ г-нъ Друмевъ, па и г-нъ Даневъ сѫ се рѣшили да говорятъ на такова едно събрание. Народния прѣдставител се считаша депутатъ на всички избиратели, а не само на избирателите отъ неговата партия; но тая причина, когато г-нъ Друмевъ е ималъ намѣнение да дава отчетъ за дѣятельността си като народенъ прѣдставител, би трѣбало да бѫдатъ поканени не само неговите съмишленици но и всички, които се интересуватъ отъ работите въ Народното Събрание. Сѫщо тѣй и Прѣдсодателя на Министерския Съвѣтъ не е президентъ министъ на една партия, а е министъ на цѣлата дѣржава; заради това, г-нъ Даневъ би трѣбало да се яви съ програмата на правителството прѣдъ всички избиратели, а не само прѣдъ своите съмишленици отъ прогресивната партия.

Огчета на г-нъ Друмевъ бѣше въ сѫщностъ рѣчъ, насочена за да подготви почва за рѣчта на г-нъ Даневъ. Това не бѣше сѫщински отчетъ за дѣятельността на единъ народенъ прѣдставител, тѣй като освѣнъ по монопола и заема въ нея не бѣха зачекнати почи-ти никой отъ останалите въпроси, съ които се е занимавало Народното Съbrane. Това бѣше една рѣчъ въ защита на пропадналите договори, въ които се приповториха старите аргументи за въ полза на тия договори. Съ тази линса на нови доводи ний си обясняваме бе-зинтересността на публиката къмъ отчета на народния прѣдставител. Важна част отъ рѣчъта на г-нъ Друмевъ бѣше неговото заявление, че дѣржавните финанси съ политиката на економията не могатъ да се управляватъ: да нама-лимъ войската, щѣли сме да изгубимъ и безъ туй неголѣмия си престижъ прѣдъ европей-ския свѣтъ, да намалимъ чиновниците и тѣхнитѣ заплати, това ще каже да спремъ правилното функциониране на учрежденията е други въпросъ, но важното въ случая е това, гдѣто г-нъ Друмевъ съ тази декларация прави отстѣпление отъ програмата на прогре-сивната партия. Тази декларация е едно тѣ-ржествено отричане на прогресивно-либералитѣ изъ плѣвенско отъ онѣзи тѣхни искания, въ които се говори за економии въ бюджета и за намаление на войската.

И рѣчта на г-нъ Даневъ не ни донесе нещо ново, г-нъ Даневъ се постара да изброй заслугите на бившето правителство и да оп-равда монопола на тютюна. Относително бѫдещата програма на правителството, г-нъ Даневъ говори за респектиране свободата на българския гражданинъ, за подигане економическото състояние на народа, за финансевите трудности и най-сетне за вънкашната политика на дѣржавата. Относително дѣятельността на миналото Народно Събрание въпросъ бѣше поставенъ по такъвъ начинъ, като че ли всички хубави законодателни мѣрки сѫ били рѣ-

шавани само по инициативата на прогресисти-тѣ и като че ли другите парламентарни групи не сѫ съвсѣмъ участвували въ тия мѣро-приятия. «Ний можемъ да се похвалимъ, че отъ мѣни ме съществува законъ за печата, отъ мѣни ме десятъка и прѣдприемъ цѣлъ редъ мѣрки за подобре-дѣржавните финанси, за които ний никога нѣма да се червимъ». Г-нъ Даневъ, като си бѣше задалъ за цѣлъ да ос-вѣтили своите съмишленици възху минали ра-боти, трѣбаше да отда-дѣржимата почетъ и заслуга понѣ на своите бивши съюзници, ако не и на другите партии въ Народното Събрание.

Въ втората половина на неговата рѣчъ прѣблаждаваше пустословието прѣдъ екзатната мисъль. Въпроса за укрепване на вътрѣшна-та свобода се изложи въ мѣглива форма, която издаваше само едни добри желания, но не и сѫществуването на ясни планове по прѣвъз-могване законостъта. Относително економическо-то подигане на страната, г-нъ Даневъ говори по такъвъ начинъ, като че ли и той не вѣрваше въ всемогущата сила на прѣлагани-тѣ мѣрки—закони за челяднитѣ имоти, земле-дѣлчески сдружения, професионалното об-разование; всички тия нѣща се изказаха по такъвъ начинъ, че направиха впечатление на искания лансирание по случай на изборите съ агитационна цѣлъ, а не на добрѣ проучени ис-кания. По въпроса за уреждане на голѣмия финансъ въпросъ, г-нъ Даневъ говори, че трѣбва заемъ и че въ бѫдещето Народното Събрание може би ще бѫдатъ внесени стари-тѣ договори съ нѣкои измѣнения въ добра смисъль.

За оправдание, по всѣка вѣроятностъ на едно бѫдеще бездѣйствие, г-нъ Даневъ говори за социалното развитие, че вървело бавно, и за туй програмата на една такава партия как-то е прогресивната, не можела да се прило-жи въ единъ кратъкъ периодъ, а трѣбало много врѣме. На другъ якъ прѣвѣден тия думи, значатъ слѣдующето: дайте ни властта за 10—15 години и ний ще ви докажемъ, че мо-

Изобщо произнесените рѣчи въ това събрание далечъ не произведоха тоя ефектъ, за които се пише въ софийския вѣнци.

Друго политическо събрание.

На 17 т. м. Мѣстния Комитетъ на Бъл. Раб. Соц.-Демократическа Партия обяви съ осо-бени покани, че на 18 пристига Георги Кир-ковъ, бивши Сливенски народенъ прѣдстави-тель, който ще дѣржи сутрента политическа рѣчъ въ салона на Др-во «Съгласие».

Въ 10 ч. салона бѣше пъленъ, имаше око-ло 500—600 души, и оратора за своята три-буна посрѣдници съ ржкоплѣскания.

Той тихо и спокойно захвани своята рѣчъ и съсрѣдоточи своеето внимание възху днеш-ния политически моментъ и избирателните бор-би на партиите. Той опиша твърдѣ хубаво по-ложението и политическото състояние, въ кое-

гателно срѣдство при достигане това интелигентно положение на обществото, когато не може да се дѣй-ствува успѣшно на него съ радикални срѣдства. Падитвнитѣ срѣдства, съ които учителя разполага, и които въ днешно врѣме иматъ голѣмъ резонъ, сѫ: отваряне вечерни и недѣлни училища, даване дѣтски забавления (утра), даване прѣдставления, отваряне чи-талища и пр.. Ала напослѣдъкъ, кой не знае, че еко-номическата криза, лошото управление, шарлатан-ските избирателни агитации създадоха въ нашия се-ленинъ недовѣrie къмъ всѣкиго, който иска да имъ прѣпоръжча реформи за подобре-дѣржавното положение? Да съзнае народа своето политическо положение, всѣдѣствие на което ще прѣ-каже всички неправди, които го поставятъ въ това по-ложение. Отъ казаното се вижда, че обществената дѣятельност трѣба да бѫде просветително-полити-ческа, която да даде възможност на народа да раз-бере своята гражданска и политическа права, като чрѣзъ тѣхъ гарантира материалното си положение, а наедио съ това и нравствената си чистота. Обаче, срѣдствата, чрѣзъ които учителя може да прѣска пр-светително-политически знания, сѫ: радикални и па-лиативни. Радикални срѣдства сѫ тѣзи, съ които се налага ударъ направо въ корена на злото, което съ-сипва съврѣменото общество въ политическо и еко-номическо отношение, а палативни — които иматъ прѣходно значение и които служатъ само за спома-

Пита се тогава, какъ да се постъпи, щото да могатъ селенитѣ да бѫдатъ събирани по-вече на ед-но място, където да имъ се дадатъ обяснение по из-

Едно сгодно срѣдство за обществена дѣятельност на селския учителъ.

Банално е станало напослѣдъкъ повторението на фразитѣ, че учителя не трѣбва да бѫде работникъ само въ училище, а неговата просветителна дѣятельност трѣбва да се простира и вънъ отъ училище — въ обществото; че слаба е грижата на по-голѣмата част отъ нашите селски учители при изпълнение своята обществена задача. Едни отдаватъ пасивностъ имъ, като обществени дѣятели, на тѣхното нераз-биране положението си; други — на тѣхното съзнателно нехайство — за да не развалиятъ рахатъка си; трети — на неумѣнието имъ да се ползватъ при своята об-ществена дѣятельност отъ отбрани и сгодни срѣдства за реализиране трудната си задача. Общеноизвѣстна е, че успѣха на всѣка една работа зависи отъ условията, при които се извѣршва, и отъ умението на ония, които я извѣршватъ? Значи за да може да изпълни своята обществена дѣятельност учителя — биль той селенски или градски — трѣбва да му е ясна цѣлътъ, която прѣслѣда, и срѣдствата, съ които ще постигне начъртаната цѣлъ: не му ли е ясно едното или другото, той никога нѣма да успѣе въ своята работа, всѣдѣствие на което разочароването е прѣдъла на обществената му дѣятельност. Учителя, като общественъ работникъ, трѣбва да познава общото социално и економическо положение на нашия народъ, въ който иска да бѫде общественъ ре-форматоръ; да знае, какви общи културни цѣли прѣ-стоятъ на него и съ какви срѣдства се могатъ най-

то се намира нашия народъ прѣди поема-
нието властъта от бившето коалиционо пра-
вителство и какви голъми обѣщания и надѣж-
ди даваха тѣ за подобрение положението на
бѣдния и сасинания български народъ; но, про-
дължи ораторътъ, още отъ първия моментъ на
тѣхното министерствуване се забѣлѣза ясно,
че тѣ не само, че не искатъ, но и не можатъ
направи нищо, защото тръгнаха по старата
отжпкана пътека, която ни довлече до този
батакъ. Тѣ се указаха не способни да схва-
натъ важността на момента, нуждитъ и трѣб-
ванията на широката работеща масса, защо-
то цѣли 15 години вмѣсто да изучаватъ нуж-
дитъ и стрѣданията на народа, тѣ сж бистри-
ли политиката по кафенетата и сж развивали
единъ отъ долно качество партизанлѣтъ. По
такъвъ начинъ тѣ сами додоха до заема и мо-
нопола.

Вмѣсто да взематъ и да реформиратъ да-
нъчната система, да распредѣлятъ данака по
такъвъ начинъ, щото всѣки да плаща спорѣдъ
силитъ си, тѣ не закачатъ богатитъ, лихвари-
тъ, фабриканитъ и тежкитъ търговци, а уве-
личиха поземления налогъ съ 2,000,000 лева
за да не можатъ нищо събра, а само
да оставатъ 40 милиона недобори. Вмѣсто да
намалатъ военния бюджетъ и да намалатъ вой-
ската, тѣ не посмѣяха да бутнатъ дванайсетъ
наши генерали. Тѣ се отказаха отъ пътка къмъ
реформитъ и прибѣгнаха къмъ единъ заемъ съ
реална гаранция и то такава, която отъ една
страна може би ще убие една наша инду-
стрия, а отъ друга — ни турга ржитъ подъ
камакъ.

Слѣдъ това оратора изложи съсипничес-
ката и прохосническа финансова политика на
всички властуващи партии и показва отъ гдѣ сж
произлезли тѣзи 60 милиона летящи дѣлгове,
които сега тѣй много душатъ България. Тѣ не
произлизатъ отъ нищо друго, освѣнъ отъ рас-
точителната финансова политика на нашите
бивши правителства; но като прибавимъ и не-
способността и политичкото тѣпуумие на
днешните властуващи, положението става два
пъти по-мъжно и забѣркано.

Най-подиръ той обрѣна вниманието на
своите слушатели върху прѣдстоящата избира-
телна борба. Сега, каза оратора, прогресисти-
тъ и народници стоятъ едни срѣчу други,
мѣжду тѣхъ се води борба за смъртъ или жи-
вотъ, отъ побѣдата на едната партия, зависи
смъртъта на другата. Ето защо тѣхната борба
е тѣй отчаяна и озвѣренна. Но коя е тази из-
барателна платформа върху която се води та-
зи борба?

Монополътъ! Сега върху почвата на мо-
нопола се съсрѣдочава тази барса. За или
противъ монопола! Това е избарателната плат-
форма на тѣзи двѣ партии.

Монопола сега се явява този нерку-
тънъ, това упойване, чрѣзъ което горните
партии искатъ да опояятъ българския избира-
тел и да отвлечатъ неговото внимание отъ ре-
формитъ, които по-рано сж се проповедвали
отъ прогресистъ и демократитъ, и които сж
належащи за подобрене економичекото по-

ложение на широката наша работеща масса.
Ето защо, свѣрши оратора, българ-
ския избирателъ, като отиде да гласува не трѣб-
ва да се пива за или противъ монопола е, а за
реформи ли е той въ нашето управление или
противъ тѣхъ. (Бурни и продѣлжителни ржко-
плескания).

Слѣдъ свѣршиването на рѣчта, попита се
иска ли нѣкой отъ посетителите да възрази
или да запита нѣщо.

Единъ народникъ се обади. Той питаша да-
ли признава оратора заслугите на Народната
Партия?

Кирковъ истѣкна много добре алчнитѣ
инстинкти за обогатяване на народници, публиката
захвани да ронтае и почтения
запитвачъ тихо напусна салона.

Ний бихме желали другъ пътъ въ подобни
политически събрания да има по-вече толерант-
ност. Съ една дума, рѣчта на Кирковъ бѣ ис-
слушана съ внимание и произведе своето дѣйствие.

Селски работи:

Пишатъ ни отъ Килифарево (Търновско).

Тукашнитѣ притежатели на фабрики и
лихвари, Братия Танкови, постепено съ запи-
си оплитатъ съселенитѣ си и тия изъ околните
села, като почти всѣка година продаватъ
къщи и другитѣ имоти на своите жертви.
Тѣ сж най-редовнитѣ посѣтители въ черква,
даже и нѣвци, ала не имъ прѣчи това да из-
хвѣрлятъ парцалитъ на сиромаситъ даже и на
Великия Петъкъ. Нѣмаше да ви съобщаваме
за тѣхъ, ако тѣ не обѣрнаха своите заграб-
нически походжденія и къмъ училището и не от-
правяха своите срѣли и къмъ селското чита-
лище. Но да почнемъ отъ начало. Въ турско
врѣме още Килифарево е било центъръ на
околните балкански селца при помощта на които
се направя и едно централно училище.
Слѣдъ освобождението, когато дѣцата значи-
телно сж нарасли, то се е оказalo и тѣсно и
нехигиенично, по тази причина общината си по-
строюва ново, а старото съхужело за театраленъ
салонъ, училищетъ складъ и пр.. Ала понеже
то се намира на най-доброто място въ селото,
съсѣдно до къщата на казанитѣ братя, тѣ на-
мислятъ по най-легаленъ начинъ да го взе-
матъ. Свещеникътъ на църквата, при която е
училището, е близъкъ тѣхъ роднина и кой
знае какъ, черквата заборчава на казанитѣ
братя. Избиратъ прѣди години свое протеже
кметъ и се завежда дѣло между общината и
черквата за собственостъ на училището. Дѣ-
лото се води нѣколко години отъ въпросния
заинтересованъ кметъ и, както трѣбаше да се
отчаква, дѣлото се рѣши въ ползата на чер-
квата. На 3 Януари стана и вандалското из-
хвѣрляне на всички читалищи и училищни
вѣщи, само и само да се попрѣчи на прѣста-
вяне национална «Лихваръ», съ което и стана въ-
веждането въ владение на църквата. Днесъ цѣ-
ло село знае за тази игра и, че училището ще
влезе скоро въ рѣжетъ на Танкови, ала негоду-
ванията си изказаха събрали се селени само съ

гатъ да бѫдатъ устройвани при по голѣмо количе-
ство ученици и учителски персоналъ прѣвъ всѣки
три недѣли.

Въ заключение ще кажа, че най-сигурно срѣд-
ство за сега да може учителя по единъ косвенъ на-
чинъ да събира разнообразното селско общество и
да пропагандира своите политическо-просвѣтителни идеи,
на едно съ това и да изпълни своя дѣлъ, като об-
щественъ служителъ, сж дѣтски забавления. Но
едно нѣщо трѣбва да се има прѣдъ видъ, че учителя,
когато дѣржи своите сказки трѣбва да бѫде внима-
телъ — особено когато сж съ политически харак-
теръ, или както е посочено въ «Съзнание», брой 4 н.
г., да се дѣйствува къмъ прѣмахване на теологически
възгледъ въ населението върху процеса на западане-
то. Въ противенъ случай учителя рискува да нанесе
омразата на изѣстни селски партизани, вѣдѣтъ
на което, вмѣсто полза, която би се получила при
единъ по легаленъ и обмисленъ езикъ, се панаса врѣ-
да. Учителя не може да не бѫде партизанинъ, ако ис-
ка да дѣйствува въ днешното общество, но начала-
та на своята партия трѣбва да прокарва по единъ
тактиченъ начинъ, ако не иска неговата пропо-
вѣдъ да заприлича на славеявата пѣсень, испѣтва-
отъ курникъ. Учителя безъ убѣждения, безъ на-
чала въ живота си не е за това общество, което е
раздѣлено на класи, които прѣследватъ противопо-
ложни интереси.

П. Пашевъ.

едно дюкене и биени газени тенекии на попа.

Друго отрадно явление въ селото е, че
младеждътъ се силно групира около читали-
щето си, което отъ около 16—17 години съ-
ществува. Празнуване годишния му празникъ
съ сказки, бесплатно забавление и манифеста-
ции съ музика изъ селото показва, че селе-
нитѣ съзиратъ благодатнѣтъ страни на чита-
лището. Симпатично е сжко и начинанието
имъ чрѣзъ волни помощи да зградятъ новъ
театраленъ салонъ. Общинското управ. прѣди
7 мѣсеца е отпуснало място бесплатно на сел-
ския мегданъ, Окръжния Управител и Дѣр-
жавния Инженеръ сж утвѣрдили както място
сжко и планътъ му, а помоцитъ се усилено
събирайтъ, даже и материалъ за постройка-
та се трупа; обаче казанитѣ братя чрѣзъ видни
партизани повлияха въ Министерството, и
то зановѣдва да се спрѣ всѣка постройка, за-
щото за отищане място още не било рѣше-
но. Това дойде да убѣди килифарци, че дѣр-
жавата слуша и варди интереситѣ само на
лихваритѣ, които като народни душмани се
боятъ отъ свѣтлината, която може да отвори
очите на тѣкания отъ нея народъ. Тѣ се
убѣдиха, че и дѣржавниците поддържатъ та-
зи тѣмнина за да могатъ по-лесно съ галени
думи да се качватъ на гърботъ му и дератъ
и безъ туй прораната му кожа.

Тѣмнина иска дѣржавата; свѣтлина иска
народътъ.

ДОПИСКА

отъ с. Зелено Дѣрво, Габровско

Два пъти плащано училище.

До 1893 година въ с. Зелено Дѣрво (Габровска
околия) не е имало помѣщение за училище. Учили-
щето се е помѣщавало тазъ година въ една къ-
ща, до година въ друга. Прѣзъ 1893—94 год. е
била купена една къща за помѣщение на учили-
щето и за изплащанието ѹ събрани отъ всѣки селя-
нинъ по 6 лева. Тогавашнитѣ училищни настоятели,
кой знае по какъвъ начинъ изтеглили на свое име
отъ Габров. Земедѣл. Каса 180 лв. пакъ ужъ за из-
плащане на училището. Тѣзи настоятели миналата
година дадоха общината поль сжъ и Габров. Миро-
вий Съдия съ рѣшене отъ 21 Декември 1901 година
осъди общината да заплати на Б. Стоевъ и Стоянъ
Халачевъ (нѣкогашнитѣ училищни настоятели) 180 лв.,
които съ лихви и разноски достигатъ 380 лв.

Сега общината, разбира се трѣбва да разхвѣрля
този дѣлъ втори пътъ на глоба.

А у кого сж останали прѣвъ събрани пари,
добре не се знае, но фактъ е, че училището се пла-
ща два пъти. Повечето селяни твърдятъ, че въпрос-
нитѣ пари сж останали у Стоянъ Халачевъ.

Едно похвално дѣло.

Получихме слѣдующето отъ Кесарово:

Настоятелството на Кесаровското Читали-
ще «Вѣнзитатель» счита за свой приятъ
дѣлъ, чрѣзъ печата да изкаже благодарностъ
на къмъ селенитѣ на село Кесарово, че тѣ
съчувствуващи нуждата отъ своето читалище,
притекоха се, кой съ каквото може да пода-
ри нѣщо за лотарията, която се тегли срѣчу
новата година, за въ полза на Читалището.
Читалището благодаря на всички занаячий и
бакали за тѣхнитѣ щедри подаръци, а особено
благодари на земедѣлците, че тѣ при тия ос-
каждни години, подариха за читалището: жито,
мисиръ, ячейки, бобъ и пр.

Съ приходътъ отъ лотарията, прѣставението
и отъ продадената храна, читалището можа
да внесе една доста крупна сума въ мястната
Земедѣл. Каса като начало за въздигане ед-
но здание на читалището съ съдѣйствието на
общината.

Като благодари на селянитѣ, читалището
не може отъ да не изкаже своята крайна бла-
дарност и на учителитѣ — тукъ, защото съ-
тѣхното съдѣйствие и съчувствие се даде ло-
тария и прѣставление и тѣ можаха да заин-
тересуватъ самата масса върху цѣльта и бж-
дъщето на читалището ни.

Отъ Настоятелството.

ХРОНИКА.

Съобщаватъ ни отъ с. Синьо-Бѣрдо (Вра-
ченско), че подъ ржководството на г. г. учи-
телитѣ тамъ се е дала дѣтско-забавителна ве-
черинка отъ ученицитѣ. Вечеринката е излѣз-
ла сполучлива и била посѣтена почти отъ

всички селенки и селени. Последните съзели толкова доволни, що съзели пожелали да се даде още единъ пътъ.

Пишатъ ни отъ с. Яйдже (Свищовско), че по инициативата на учителите и на общинския писар Лазаръ Мариновъ е представена писата «Илю войвода» и отъ прихода (80 л.) е образуванъ фондъ за читалището «Земедельце» въ същото село. Тъй също е дадено и една детска вечеринка отъ приходитъ на която е образувано една детска библиотека при училището.

На б. т. м. въ с. Павелъ представили учителите отъ близките села писатъ «Руска» и Чорбаджи Михалаки» за въ полза на селското читалище.

Учителите отъ нѣкои ловченски села съзели представили писата «Лихварь» въ Казачева, Острецъ, Брѣстово, Българене и пр. и получени приходъ съзели распределени между читалищата на горните села.

Колко е хубаво Г. г. Министриятъ да минаватъ прѣзъ българските градове! Тъй напримѣръ, благодарение на тѣхното идвание въ нашия градъ, кметството се распореди да се почистатъ малко улиците и то не разбира се всички, а само главната.

Ний бихме посвѣтвали българските градове да молятъ г. г. министриятъ да праватъ по-чести обиколки изъ провинцията.

В. «Земедѣлческа защита мѣлчи по всичко това, което ний съобщихме въ миналия си брой за нейните невѣрни и съ задни мисли доноси. Защо ли мѣлчи или мѣлчанието значи удобрѣнис на всичко писано отъ насъ?

Пишатъ ни отъ Прѣславъ, че Никола Василевъ, бивши гл. у-ль въ Прѣславъ, а сега ок. н-къ тамъ, още миналата година е събирали абонаментъ за сп. «Учителъ» и до сега не е внесалъ пари въ редакцията, вслѣдствие на което платившите абонати още не съзели списанието. Дописника пише: «Има ли намѣрение този господинъ да повѣрне парите на хората или мисли да замѣлчи тая работа?»

Прѣседателя на Плѣвенското Окол. Учителско Др-во е ималъ случаи миналата недѣля да зададе нѣколко питания на Министъ. Даневъ отъносително училищната политика на днешното правителство. Между другото зададенъ е г-ну Даневу и слѣдующия въпросъ: *Мисли ли днешното министерство да слѣдва неконституционния взгледъ на своите прѣдшественици за отношенията на училищната власт къмъ гражданска животъ на учителите?* Господинъ Даневъ е отговорилъ, че той счита учителите въ редът на другите граждани съ права да се ползватъ отъ общите свободи на народа. Той изказалъ желание учителите въ своя гражданска животъ да отбѣгватъ страстните котерийни борби и да прѣдадатъ на своята дѣятелност принципъ, идеенъ характеръ. Пожелалъ имъ да добиятъ успѣха на своите прѣдшественици въ турско време, когато учителите съзели истински водители на народа въ неговия културенъ напрѣдъкъ.

Всичко това е много хубаво, обаче ний съвѣтваме Плѣвенското Учителско Дружество да не се увлича много отъ тия министерски думи, тъй като сега е периода на избирателната агитация, въ който министриятъ говорятъ повече отъ колкото трѣба. Нека учителите пропагандиратъ хората не по сегашните думи, а по дѣлата имъ въ близкото бѫдащо.

Г-нъ Саздо Василиевъ отъ Трѣнъ (у-ль) ни съобщава, че писаното за него въ брой 10 отъ «Нова Струя» не било вѣрно и ни моли да го опровергаемъ.

Има думата нашия дописникъ отъ Трѣнъ.

Г-нъ Данаиловъ, Пр-ля на Прогресивното Бюро въ градътъ ни, е оповѣстилъ софийските вѣстници за многолюдното събрание въ кое то Даневъ защитяваша монополите. Не е ли по-хубаво той да бѣше оповѣстилъ прѣдварително гражданинъ за събранието, а не тъй комплици да праватъ едно политически събрание.

Учимъ се, че г-нъ Гешевъ, водителя на на Народните ще даде въ срѣда, 23 т. м. въ Плѣвенъ да държи политическа рѣчъ.

Прѣска се слухъ, че г-нъ Бѣлиновъ, бивши министъ на Пажинската и Съобщенията се е поминалъ въ Горна-Баня. Ако прѣскатия слухъ

излезе вѣренъ, то съ неговата смърть Демократическата партия губи много, а отъ друга страна и Каравеловъ се лишава отъ тази свѣрска, която го свѣрзываща съ по-крайните демократически елементи.

— **Получи се** въ редакцията книжка I (117) отъ XII год. на спис. „**МИСЪЛЬ**“ съ слѣд. съдѣржание: П. К. Яворовъ. Къмъ Поддумкале. Пѣсенъ. П. Ю. Тодоровъ. Зидари. Драма въ три дѣйствия.—I. Карима. Еднодневка. Скица. Н. Василиевъ. «Подъ Игото» въ чуждия и нашия печатъ. Рефератъ. Г. П. Домусчевъ. Врѣмѧто лeti. Стихотворение въ проза.. М. Арнаудовъ. Булда и буддизъмъ. Студия.

КРИТИКА

Б. А. Дѣждовни дни. Скици, отъ Н. Г. Данчовъ. В. М. Кога ний—мѣрвите—се пробудимъ. Драматически епилогъ въ три дѣйствия, отъ Хенрикъ Ибсенъ Прѣвелъ И. К. Д-ръ Н. Бобчевъ. Болести на паметта, Отъ Т. Рибо. Прѣвъ. К. Поповъ и М. Поповъ. С. П. Какъ съмъ се родилъ азъ. Бѣседи съ дѣцата по хигиенически въпроси, отъ Д-ръ И. Тодоровъ.. Но-ви книги.

— **Първата книжка** се испраща до всички наши миналогодишни абонати. Втората книжка, която ще излѣзе къмъ 15-и февруари, ще биде пратена само на ония, които ще се абониратъ.

Открива се подписка за илюстрованото дѣтско списание „**ТРУДОЛЮБИЕ**“ Година II (1902).

Най-евтиното списание за дѣца е «Трудолюбие». То излоза всѣки мѣсецъ, освѣнъ мѣсеците: юлий и августъ и струва само 1.50 лева — прѣплатени.

Освѣнъ списанието, абонатите ще получатъ двѣ прѣмии: една съ III кн. и др. съ послѣдната, три картини за рисуване, за които ще се даватъ награди до 28 год. течения и подараци за сполучливи рѣшения на задачите въ списанието.

Абонирането става направо чрезъ редакцията или чрезъ телеграфо-пощенските станции въ Княжеството.

Всичко, че се отнася до сп. «Трудолюбие», се изпраща до **М. Георгиевъ**, учителъ въ гр. Луковитъ.

Отъ редакцията.

Обявления отъ Съд. Пристави.

№ 4057

Извѣстявамъ, че 31 день отъ денътъ на последното двукратно публикуване настоящето въ м. «вѣстникъ» ще се продава на втори публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующий недвижими имоти, а именно:

1) Една къща въ гр. Плѣвенъ подъ № 3849 съ дворно място 432 кв. метра отъ простъ материалъ и покрита съ блокъ състояща отъ 2 стаи, едно хаве и едно зимниче;

2) Лозе Плѣвенското землище място. «Кашинските» отъ 2 дек. и 7 ара.

Горните имоти принадлежатъ на Кочъ Османъ отъ гр. Плѣвенъ не съ заложени продаватъ се по възисканието на Хаббе Чобанъ Юмерова и Джум. Чобанъ Юсуфова отъ Плѣнеть за 240 л. лихвите и разноските по исполнителния листъ № 2513 на I Плѣвенски Мировий Съдия.

Наддаванието ще почне отъ цѣната която даде първи куповачъ

Разглѣжданието книжата и наддаванието може да става всѣки присъственъ денъ въ канцеларията ми. гр. Плѣвенъ, 15/V 1901 год.

Дѣло № 666/900 год.

2—2

Съдебенъ Приставъ: Минчевъ

№ 402

Извѣстявамъ, че 31 денъ отъ денътъ на последното двукратно публикуване настоящето въ В. «Нова Струя» ще се продава на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующий недвижими имоти находящи се въ Староселското землище, а именно:

1) Нива «Подъ Брѣстлетата» 9 декара 8 ара, освѣнъ за 50 лева;

2) Нива «Златарски трѣбъ» 9 дек., 5 ара—50 л.

3) Нива «Подъ трѣтъ локви», 18 д. 8 ара—100 л.

4) Нива «Патовата колиба» 2 дек. 5 ара—15 л.

5) Лозе «Лозата», 1 дек. 5 ара—15 лева;

6) Ливада «Чуката», 3 декара—50 лева.

Горните имоти принадлежатъ на Христо Ешановъ отъ с. Староселци, не съ заложени, продаватъ се по възисканието на Цвѣтко Герговъ отъ с. Староселци за 200 л. лихвите и разноските по исполнителния листъ № 1662 на Плѣвенски Мировий Съдия.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглѣжданието книжата и наддаванието може да става всѣки присъственъ денъ въ канцеларията ми. гр. Плѣвенъ, 16 Януари 1902 год.

Дѣло № 196/900 год.

1—2

Съдебенъ Приставъ: Ив. Цоковъ

№ 244

Извѣстявамъ, че 31 денъ отъ денътъ на последното двукратно публикуване настоящето въ В. «Нова Струя» ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующий недвижими имоти, находящи се въ Гор. Митрополското землище, а именно:

1) Нива «Боевъ Геранъ» 7 дек. 5 ара оцѣнена за 20 лева; 2) Нива «Трѣстенишки пътъ» 10 д. 5 ара—25 лева; 3) Нива «Филипова геранъ» 7 дек.—15 л.

4) Нива «Проганя» 5 дек. 8 ара—15 лева; 5) Орница «Захвата» 3 дек. 5 ара—12 лева; 6) Нива «Староселски пътъ» 9 дек. 8 ара—30 лева; 7) Нива «Староселски пътъ» 8 дек. 5 ара 20 лева; 8) Нива «Маринова Геранъ» 7 дек. 5 ара—15 лева; 9) Ливада «Филипова Геранъ» 2 дек. 8 ара—16 лева; 10) Орница «При лозата» 1 дек. 8 ара—5 лева; 11) Нива «Староселски пътъ» 2 дек. 10 лева; 12) Нива «Трѣстенишки пътъ» 5 дек. 8 ара—20 лева; 13) Нива «Пчелински пътъ» 7 дек. 5 ара—20 л.; 14) Градина «Край барата» 8 ара—10 лева; 15) Къща въ с. Тор. Митрополия «Припека», направена отъ обикновенъ строителъ материалъ, дворъ 2 декара—80 лева; 16) Градина «въ Барата» 2 ара—10 лева; 17) Лозе «Филиповъ Геранъ» 2 дек. 3 ара—10 л.; 18) Лозе «Герганинъ доль» 8 ара—5 лева.

Горните имоти принадлежатъ на Цвѣтко Петровъ отъ с. Гор. Митрополия не съ заложени продаватъ се по възисканието на Никола Г. Върбеновъ отъ Плѣвенъ за 335 л. лихвите и разноските по исполнителния листъ № 3842 на Плѣвенски Окол. Мировий Съдия.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглѣжданието книжата и наддаванието може да става всѣки присъственъ денъ въ канцеларията ми. гр. Плѣвенъ, 12 Януари 1902 год.

Дѣло № 1232/900 год.

1—2

Съдебенъ Приставъ: Ив. Цоковъ.

№ 243

Извѣстявамъ, че 31 денъ отъ денътъ на последното двукратно публикуване настоящето въ В. «Нова Струя» ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующий недвижими имоти, находящи се въ Гор. Митрополското землище, а именно:

1) Къща въ с. Гор. Митрополия «Припека» съ 2 стаи, направена отъ обикновенъ строителъ материалъ и дворъ 2 декара 2 ара, оцѣн. за 100 лева;

2) Нива «Врачова могила» 16 дек. 2 ара—60 л..

3) Орница «Плитки доль» 18 д. 9 ара—60 л.;

4) Нива «Срѣдния пътъ» 7 дек. 1 ара—30 л.;

5) Нива «Срѣдния пътъ» 9 дек. 2 ара—40 л.;

6) Орница «При лозата» 5 дек. 5 ара—20 л.;

7) Нива «Махленски пътъ» 14 д. 2 ара—30 л.;

Горните имоти принадлежатъ на Кунчо Ивановъ отъ с. Горна Митрополия, не съ заложени продаватъ се по възисканието на Никола Г. Върбеновъ отъ Плѣвенъ за 407 л. 50 ст., лихвите и разноските по исполнителния листъ № 3837 на Плѣвенски Окол. Мир. Съдия.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглѣжданието книжата и наддаванието може да става всѣки присъственъ денъ въ канцеларията